

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16350
Tarih : 09.02.2026

10/3729

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Şubat 2023 tarihli başta Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya olmak üzere Antep, Urfa, Diyarbakır, Adana, Osmaniye ve Kilis illerinde meydana gelen depremlerin ardından bu iller 'de yaşayan halk ciddi sağlık sorunları ile baş başa kalmıştır. Emek meslek örgütlerince hazırlanan birçok rapor, bölge tabip odalarından yapılan açıklamalar ve bölgede yaşamına devam etmeye çalışan halkın aktarımları sağlık hizmetlerindeki yetersizliklerin, sağlık emekçilerinin sorunlarının, enkaz kaldırma çalışmalarının yarattığı sağlık riskinin ve salgın hastalıkların, temiz suya erişim ve barınma sorunlarının başta olmak üzere birçok sorunun depremlerin üzerinden 3 yıl geçmiş olmasına rağmen artarak devam ettiğini ortaya koymaktadır. Bu sebeple, deprem bölgelerinde yaşayan halkın bir bütün olarak yaşam hakkını tehlikeye atan tüm bu risklerin ortadan kaldırılması için gerekli adımların atılması, sağlık emekçilerinin ve sağlık alanında yaşanan sorunların tespiti ve gerekli önlemlerin alınması için Anayasa'nın 98. Meclis İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Dr. Heval BOZDAĞ

Ağrı Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerle başta Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya olmak üzere Antep, Urfa, Diyarbakır, Adana, Osmaniye ve Kilis illeri ciddi şekilde etkilenmiş, 6 Şubat 2023 depremleri ülke tarihinin en büyük felaketlerinden biri olmuştur. Depremlerin ardından sağlık alanında ciddi sorunlar ortaya çıkmış, depremlerin üzerinden 3 yıl geçmiş olmasına rağmen bu sorunlar hala giderilememiştir. Depremden en çok etkilenen iller olan Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman ve Malatya'da hastaneler, aile sağlığı merkezleri (ASM) ve diğer sağlık kuruluşları hâlâ yetersizdir ve konteynerlerde hizmet vermeye devam etmektedirler. Bölge halkı temiz içme suyuna, yeterli barınma koşullarına ve temel sağlık hizmetlerine erişmekte hâlâ güçlük çekmekte, hava kirliliği ve asbest halk sağlığını tehdit etmeye devam etmektedir. Bölge halkı konteyner kentlere, konteyner ASM'lere mahkûm durumdadır.

Deprem bölgelerinde sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, halkın yaşam hakkını tehlikeye atan riskleri yaratan koşulların ortadan kaldırılması, gerekli ve etkin adımların atılması ve de iller'in sağlık alt yapısında yaşanan eksikliklerin ve sağlık emekçilerinin sorunlarının tespiti ile gerekli önlemlerin alınması için bir Meclis Araştırması açılması gerektiği açıktır.

GEREKÇE

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerle başta Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya olmak üzere Antep, Urfa, Diyarbakır, Adana, Osmaniye ve Kilis illeri ciddi şekilde etkilenmiş, 6 Şubat 2023 depremleri ülke tarihinin en büyük felaketlerinden biri olmuştur. Resmi verilere göre 54 bine yakın yurttaş yaşamını yitirmiştir. Ancak kayıplar ile birlikte bu verinin çok üstünde yaşamını yitiren yurttaşın olduğu tahmin edilmektedir. Tüm kayıpların yanı sıra depremlerin ardından sağlık alanında ciddi sorunlar ortaya çıkmış, depremlerin üzerinden 3 yıl geçmiş olmasına rağmen bu sorunlar hala giderilememiştir. Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman ve Malatya illeri en büyük yıkımların ve en fazla kayıpların yaşandığı iller olarak sağlık alanında yaşanan sorunlarda da başta gelmektedirler.

Depremden en çok etkilenen iller olan Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman ve Malatya'da hastaneler, aile sağlığı merkezleri (ASM) ve diğer sağlık kuruluşları hâlâ yetersizdir ve konteynerlerde hizmet vermeye devam etmektedirler. Bölge halkı temiz içme suyuna, yeterli barınma koşullarına ve temel sağlık hizmetlerine erişmekte hâlâ güçlük çekmekte, hava kirliliği ve asbest halk sağlığını tehdit etmeye devam etmektedir. Bölge halkı konteyner kentlere, konteyner ASM'lere mahkûm durumdadır.

Hatay'da 6 ve 20 Şubat 2023 depremlerinde çok büyük bir yıkım yaşanmıştır. İstatistikler depremlerde 11 ildeki can kaybı, yaralanma, binalarda oluşan yıkım ve ağır hasarların neredeyse yarıya yakınının Hatay'da meydana geldiğini ortaya koymaktadır. Depremlerin üzerinden geçen 3 yılda tüm alanlarda sağlık hizmetleri ciddi şekilde aksamaya devam etmektedir. Hekim ve diğer sağlık çalışanları kadroları yetersizdir. Sağlık çalışanlarının konaklama ve barınma ihtiyaçları karşılanmamaktadır. Hatay'da birinci basamak sağlık hizmetleri adeta gözden çıkarılmış durumdadır. Depremde 58 ASM yıkılmış, yıkılanların yerine yalnızca 3 ASM yeniden inşa edilebilmiştir. Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Şubat 2023 Depremleri 3. Yıl Değerlendirme Raporuna göre Hatay'da 281 Aile Hekiminin görev yaptığı 100'ü aşkın ASM hala konteynerde hizmet vermektedir. 21 boş Aile Hekimliği birimi bulunmakta bu da yaklaşık 60 bin nüfusun 1. Basamak sağlık hizmetinden yararlanamadığı anlamına gelmektedir. Kısa süreli çözüm olarak planlanan konteynerler, depremin üçüncü yılında birincil hizmet alanlarına dönüşmüş, geçici çözümler kalıcı hale gelmiştir. Konteynerler verilen sağlık hizmetinin niteliğini doğrudan etkilemekte, hizmet vermeye çalışanların işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından riskleri yanı sıra birinci basamak sağlık hizmetlerinin aşılama, gebe, lohusa, bebek ve çocuk takipleri, taramalar (kanseri, kronik hastalıklar vb.) aksamaktadır.

2. ve 3. Basamak sağlık kuruluşlarında da durum farklı değildir. Hatay Eğitim Araştırma Hastanesi, Samandağ Devlet Hastanesi, Mustafa Kemal Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi gibi kuruluşlarda en başta fiziki alt yapı ve kadro yetersizliği, genel yatak ve özellikle yoğun bakım yatak kapasitesinin mevcut talebi karşılayamaması gibi koşullarda hizmet vermeye çalışmaktadırlar. Yıkılan ve ağır hasarlı hastanelere ait 1200 yatağın eksikliği halen giderilmemiştir. Hatay ilinde AMATEM ve TRSM bulunmamaktadır. (TTB-SES 3. Yıl Raporu) Bölgede, yoğun yıkım çalışmaları sonucu ortaya çıkan partikül madde kirliliği başta akut ve kronik solunum hastalıkları olmak üzere pek çok sağlık sorununa yol açmış, bölge halkı sistematik bir sağlık hakkı ihlaline maruz bırakılmıştır. Halkın temiz su ihtiyacı yeterli düzeyde

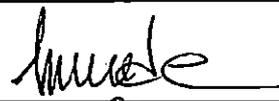
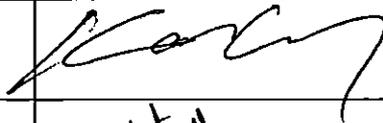
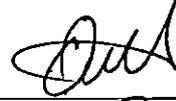
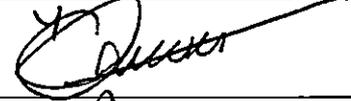
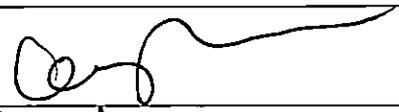
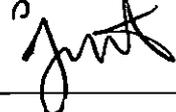
karşılanmamaktadır. Konteyner kentlerdeki yaşam koşulları, temiz suya ulaşımın yeterli olmaması, atıkların iyi bir şekilde toplanmaması salgın hastalık riskini artıran ve devam ettiren sebeplerdir.

Kahramanmaraş'ta 6 Şubat depremleri sonrasında sağlık hizmetine erişimde yaşanan sorunlar hâlâ devam etmektedir. Hatay'da olduğu gibi ASM'ler hâlâ yapılmamış, çok sayıda aile hekimliği biriminde doktor bulunmamaktadır. Konteyner ASM'lerde su, elektrik ve internet kesintileri nedeniyle sağlık hizmeti sık sık aksamaktadır. Üçüncü basamak sağlık hizmetleri de yetersiz kalmakta, hem sağlık hizmeti hem de tıp eğitimi vermeye çalışan fakülteler, deprem sonrası eğitim kadrolarında azalma olması, fiziki eksiklikler, barınma sorunları gibi nedenlerle zorlanmaktadır. Kahramanmaraş Tabip Odası, Kahramanmaraş Merkez ve Elbistan'da yüksek düzeyde asbest kirliliği tespit ettiklerini, hazırladıkları bilimsel raporların resmî kurumlara iletilmesine rağmen önlem alınmadığını ifade etmektedir.

Büyük kayıp ve yıkımların yaşandığı bir diğer il olan Adıyaman'da da üç yıl geçmesine rağmen sağlık alanındaki sorunlar derinleşerek devam etmektedir. Adıyaman ilinde 400 yatak kapasiteli tek kamu hastanesi ile hizmet verilmekte ve kapasitesi yetmemektedir. Tabip Odası'nın aktarımlarına göre, ikinci hatta üçüncü hastanenin zorunluluk olduğu kentte; yapımına başlanan 150 yataklı ikinci hastane ise hâlâ tamamlanmamıştır. 1. Basamak 'ta 12 ASM hala konteynerlerde sağlık hizmeti vermeye çalışmaktadır. Birçok hekimin, diğer deprem kentlerinde olduğu gibi, Adıyaman'dan ayrılmak zorunda kaldığı, ataması yapılanların ise Adıyaman'da yaşamlarını sürdürmekte zorlandığı ve kalma imkanlarının oluşmadığı belirtilmektedir. Adıyaman Tabip Odası, çocuklarda beslenme yetersizliği büyüme ve gelişme geriliğinin diğer illerden daha yüksek görüldüğünü, sağlıklı gıdaya ulaşım sorununun devam ettiğini belirtmektedir. Adıyaman'da da halen yıkımlar devam etmekte, asbest ve toza maruz kalma halk sağlığını tehdit etmektedir.

Bir diğer büyük yıkım ve kayıpların yaşandığı il olan Malatya'da da birinci basamak sağlık konteynerlere mahkûm edilmiştir. Aile sağlığı elemanı, hemşire ve hekim eksikliği devam etmekte, sağlık malzemesi eksiklikleri sürmektedir. Barınma sıkıntısının devam ettiği kentte, birçok sağlık emekçisi kenti terk etmek zorunda kalmıştır. Sağlık emekçisi sayısı yetersiz, kalanların iş yükü ise çok fazladır. Deprem sonrası hava kirliliğindeki artış devam ederken solunum yolu hastalılarında da artış söz konusudur.

Sağlık en temel insan hakkıdır. Deprem bölgelerinde sağlık hizmetlerinin acil olarak iyileştirilmesi için kalıcı çözümler gerçekleştirilmelidir. Toplumun bu sürece dahili ve öz sağaltım mekanizmalarının örgütlenmesi desteklenmelidir. TTB-SES 3. Yıl Deprem Raporu; barınma, geçim, sağlık ve bakım yükü yanında; depremlenmişlerin, depremi geride bırakmadıkları, hala süren, kapanmayan ve yeniden deneyimlenen bir süreç olarak yaşadıklarını ortaya koymaktadır. Bu nedenle sağlık sadece biyolojik olarak değil tüm sosyal bileşenleri ile psiko-sosyal ve siyasal tüm yönleri ile ele alınmalıdır. Başta Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman ve Malatya olmak üzere deprem bölgesindeki halkın yaşam hakkını tehlikeye atan tüm koşulların ortadan kaldırılması için gerekli adımların atılması, sağlık alanında yaşanan sorunlar ve sağlık emekçilerinin sorunlarının tespiti ile gerekli önlemlerin alınması için Anayasa'nın 98. Meclis İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19			
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	